

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет економіки та менеджменту
Кафедра економіки та підприємництва
ім. проф. І.М. Брюховецького

Робоча програма (силабус) освітнього компонента
Фахове стажування
(нормативний)

Реалізується в межах освітньої програми **Підприємництво, торгівля та біржова діяльність**
за спеціальністю **076 «Підприємництво та торгівля»**
на **2 (магістерському)** рівні вищої освіти

Розробник: (СІ) Терещенко С.І. д.е.н., професор, завідувач кафедри економіки та підприємництва ім. проф. І.М. Брюховецького
Строченко Н.І. к.е.н., професор кафедри економіки та підприємництва імені професора І.М. Брюховецького
Ковальова О.М. к.е.н., доцент, доцент кафедри економіки та підприємництва імені професора І.М. Брюховецького
Коваленко М.П. ст. викладач кафедри економіки та підприємництва ім. проф. І.М. Брюховецького

Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри економіки та підприємництва	протокол від 15 травня 2023 року №16
	Завідувач кафедри <u>СІ</u> Терещенко С.І.

Погоджено:

Гарант освітньої програми СІ (С.І. Терещенко)

Декан факультету, де реалізується освітня програма Ліщенко (М.О. Лищенко)

Рецензію на робочу програму (додається) надали Ковбаса О.М.

Коваленко М.П.

Методист відділу якості освіти, ліцензування та акредитації Н.М. (Баранік Н.М.)

Зареєстровано в електронній базі: дата: 17.07 2023 р.

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1.	Назва ОК	Практична підготовка – фахове стажування			
2.	Факультет/кафедра	Економіки та менеджменту/економіки та підприємництва ім. проф. І.М. Брюховецького			
3.	Статус ОК	Нормативна			
4.	Програма/Спеціальність, складовою яких є ОК	Підприємництво, торгівля та біржова діяльність/076 «Підприємництво та торгівля»			
5.	Рівень НРК	7			
6.	Семестр та тривалість вивчення	2 семестр, 4 тижні			
7.	Кількість кредитів ЄКТС	3			
8.	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота(заняття) заочна		Самостійна робота	
		Лекційні	Практичні /семінарські	Лабораторні	90
		-	-	-	
9.	Мова навчання	українська			
10.	Викладач/Координатор освітнього компонента	Терещенко Світлана Іванівна, професор кафедри економіки та підприємництва ім. проф. І.М. Брюховецького (ауд.№405 корпус економічного факультету)			
10.1	Контактна інформація	097- 265-04-42, s.i.terechenko@gmail.com			
11.	Загальний опис освітнього компонента	Фахове стажування здобувачів вищої освіти є невід’ємною складовою підготовки фахівців з вищою освітою. Воно проводиться перед виконанням випускної магістерської роботи та спрямоване на закріплення теоретичних знань, отриманих здобувачами за час навчання, набуття і удосконалення практичних навичок і умінь за відповідною освітньою програмою. Вивчення освітнього компоненту завершується написанням звіту			
12.	Мета освітнього компонента	Мета навчальної дисципліни – полягає у формуванні системи професійних компетентностей щодо використання основ прикладної економіки, методів організації ефективної діяльності для вирішення конкретних економічних завдань функціонування підприємства як первинної ланки економічної системи незалежно від виду діяльності, форм власності та розмірів.			
13.	Передумови вивчення ОК, зв’язок з іншими освітніми компонентами ОП	1.Освітній компонент базується на дисциплінах з циклу магістерської підготовки (інноваційний розвиток бізнесу, економічний аналіз і прогнозування розвитку підприємства, конкурентоспроможність бізнесу) 2.Освітній компонент є основою для написання кваліфікаційної магістерської роботи			
14.	Політика академічної доброчесності	Списування – завдання не зараховується. Використання заборонених засобів під час контрольних засобів – відповідь не зараховується. Плагіат – завдання не зараховується.			
15.	Посилання на курс у системі Moodle				

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: студент очікувано буде здатен:	Програмні результати навчання, на досягнення яких спрямований ОК				Як оцінюється ДРН
	ПРН2	ПРН4	ПРН5	ПРН10	
ДРН1. Здатність визначати, аналізувати проблеми підприємництва, торгівлі і біржової діяльності та розробляти заходи щодо їх вирішення	x				Складання звіту з практики
ДРН2. Здатність застосовувати бізнес-комунікації для підтримки взаємодії з представниками різних професійних груп.		x			Складання звіту з практики, взаємне оцінювання
ДРН 3. Вміння професійно та в повному обсязі й з творчою самореалізацією виконувати поставлені завдання у сфері підприємництва, торгівлі та/або біржової діяльності.			x		Складання звіту з практики
ДРН4. Здатність вирішувати проблемні питання, що виникають в діяльності підприємницьких, торговельних та/або біржових структур за умов невизначеності та ризиків.				x	Складання звіту з практики

ПРН 2 - Визначати, аналізувати проблеми підприємництва, торгівлі і біржової діяльності та розробляти заходи щодо їх вирішення.

ПРН 4 - Застосовувати бізнес-комунікації для підтримки взаємодії з представниками різних професійних груп.

ПРН 5 - Вміти професійно, в повному обсязі й з творчою самореалізацією виконувати поставлені завдання у сфері підприємництва, торгівлі та/або біржової діяльності.

ПРН 10 - Вміти вирішувати проблемні питання, що виникають в діяльності підприємницьких, торговельних та/або біржових структур за умов невизначеності та ризиків.

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Питання для розгляду	Розподіл в межах загального бюджету часу		Рекомендована література
	Самостійна робота		
	Денна	Заочна	
1. Прибуття студента на підприємство, знайомство з фахівцями підприємства,	15	15	1-12

оформлення відповідних документів, проходження інструктажу з техніки безпеки та ознайомлення з режимом роботи та відпочинку на підприємстві. Узгодження графіку роботи під час стажування та графіку консультацій фахівців підприємства. Загальний огляд підприємства			
2.Вивчення установчих документів бази практики. Ознайомлення з виробничою та організаційною структурою бази практики	15	15	1-12
3.Збір та ознайомлення зі статистичною, фінансовою, організаційною, методичною та іншими видами інформації, що характеризує стан підприємства. Комплексний аналіз виробничо-господарської діяльності бази практики	15	15	1-12
4.Збір та опрацювання інформації для аналізу внутрішнього та зовнішнього середовища підприємства – бази стажування та практики.	15	15	1-12
5.Оцінювання інноваційного потенціалу підприємства з використанням практичних даних підприємства	15	15	1-11-122
6.Оформлення звіту з фахового стажування	15	15	1-12
Разом	90	90	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем <u>під час аудиторних занять, консультацій</u>)	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати <u>студент самостійно</u>)
ДРН1. Здатність визначати, аналізувати проблеми підприємництва, торгівлі і біржової діяльності та розробляти заходи щодо їх вирішення	Пояснення, консультування	Опрацювання теоретичного матеріалу, персоналізоване навчання
ДРН2. Здатність застосовувати бізнес-комунікації для підтримки взаємодії з представниками різних професійних груп.	Пояснення, Консультування, групова дискусія	Опрацювання теоретичного матеріалу, персоналізоване навчання
ДРН 3. Вміння професійно та в повному обсязі й з творчою самореалізацією виконувати поставлені завдання у сфері підприємництва, торгівлі та/або біржової діяльності.	Пояснення, консультування	Опрацювання теоретичного матеріалу, персоналізоване навчання
ДРН4. Здатність вирішувати проблемні питання, що виникають в діяльності підприємницьких, торговельних та/або біржових структур за умов невизначеності та ризиків.	Пояснення, консультування	Опрацювання теоретичного матеріалу, персоналізоване навчання

5. Сумативне оцінювання

5.1.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1.	Опрацювання теоретичного матеріалу	30/30%	1-й тиждень
2.	Персоналізоване навчання	30/30%	Протягом практики
3.	Звіт з практики	40/40%	4-й тиждень

5.1.2. Критерії оцінювання

Компонент	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно
Опрацювання теоретичного матеріалу	<18 балів	18-21	22-27	28-30
	<i>Вимоги щодо завдання не виконано</i>	<i>Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкриті, відсутній аналіз інших підходів до питання</i>	<i>Виконано усі вимоги завдання</i>	<i>Виконано усі вимоги завдання, продемонстровано, креативність, вдумливість, запропоновано власне вирішення проблеми</i>
Персоналізоване навчання	<18 балів	18-21	22-27	28-30
	<i>Завдання не виконано</i>	<i>Методика виконання вірна, але наявні суттєві помилки</i>	<i>Завдання виконано, але існують несуттєві помилки</i>	<i>Завдання повністю виконано. Помилки відсутні</i>
Звіт з практики	<18 балів	18-21	22-27	28-30
	<i>Завдання не виконано</i>	<i>Методика виконання вірна, але наявні суттєві помилки</i>	<i>Завдання виконано, але існують несуттєві помилки</i>	<i>Завдання повністю виконано. Помилки відсутні</i>

5. 2. Формативне оцінювання:

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1	Усний зворотний зв'язок на звіт з практики	Після презентації
2	Усний зворотний зв'язок від викладача під час консультування	Протягом практики

5.3. Шкала оцінювання, що діє в Університеті:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	Для екзамену, курсового проекту (роботи), практики, кваліфікаційної роботи	для заліку
90 – 100	відмінно	зараховано
82-89	добре	
75-81		
69-74		
60-68	задовільно	
35-59	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

1. Закон України «Про вищу освіту» [Електронний ресурс]. – режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>

2. Класифікація видів економічної діяльності: національний класифікатор України КВЕД 009:2010 [Електронний ресурс]. – режим доступу: <http://dtk.com.ua/show/0sid0177.html>

3. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти: Схвалено сектором вищої освіти Науково-методичної Ради Міністерства освіти і науки України протокол від 29.03.2016 № 3 [Електронний ресурс]. – режим доступу: <http://mon.gov.ua/>

4. Національна рамка кваліфікацій: Додаток до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341 [Електронний ресурс]. – режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF>

Про затвердження зміни до національного класифікатора України ДК 003-2010: наказ Мінекономрозвитку України від 02.09.2015 р. № 1084 [Електронний ресурс]. – режим доступу: <http://buhgalter911.com/ShowArticle.aspx?a=272508>

6. Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти: Постанова Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 266 [Електронний ресурс]. – режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-%D0%BF>

7. Про особливості запровадження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 року № 266: наказ МОН України від 06.11.2015 № 1151 [Електронний ресурс]. – режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1460-15>;

8. ДСТУ 3008-95 Документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура і правила оформлення;

9. Положення про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах;

10. Положення про організацію освітнього процесу у Сумському національному аграрному університеті. Суми: СНАУ, 2021.

11. Правила оформлення студентських робіт: методичні вказівки для викладачів та студентів денної і заочної форм навчання факультету економіки і менеджменту / уклад. Н.І. Строченко, Н.Г. Маслак, Л.О. Рибіна Суми: Сумський національний аграрний університет, 2020. 36 с.

12. Освітньо-професійна програма "Підприємництво, торгівля та біржова діяльність". Рівень вищої освіти другий. Ступінь вищої освіти магістр. Галузь знань 07 «Управління та адміністрування». Суми: СНАУ, 2022.